

شیخ محمد حسن نجفی (صاحب جواهر)

با توجه به تهاجم اندیشه وهابی و اخباری در عصر صاحب جواهر حوزه فقه‌های شیعه بر آن شد...

ولادت: 1200 ق.

محل ولادت: نجف

وفات: 1266 ق.

محل دفن: نجف

محل تحصیل: نجف

اساتید: حضرات سید مهدی بحر العلوم، شیخ جعفر کاشف الغطاء و...

شاگردان: شیخ جعفر شوشتری، سید حسین کوه کمره ای و...

تالیفات: جواهر الکلام، نجات العباد فی المعاد و...

با توجه به تهاجم اندیشه وهابی و اخباری در عصر صاحب جواهر حوزه فقه‌های شیعه بر آن شد تا این هجوم فرهنگی را با تالیف آثار گران قدر دفع کند. از جمله این آثار ارزشمند کتاب جواهر الکلام شیخ محمد حسن نجفی است. او نگارش این کتاب را در 25 سالگی شروع کرد و مدت 32 سال به طول انجامید. این اثر عظیم در شرح کتاب شرایع الاسلام محقق حلی نوشته شده است و می‌توان آن را در دائرة المعارف فقه شیعه خواند. علامه سید محسن امین در وصف جواهر الکلام می‌گوید: صاحب جواهر، عمر شریفش را در این راه صرف کرد و با این کار بر علمای بعد از خود منت نهاد و آنان را ریزه خوار خوان گسترده خود کرد. رمز ماندگاری کارهای مردان خدا خلوص آن‌هاست. آنان به دنبال کسب شهرت و موقعیت نیستند بلکه تنها هدفشان رضایت حضرت حق جل جلاله است. صاحب کتابی که این گونه علما و بزرگان را متحیر و مدیون خویش ساخته خود می‌فرمود چون به عذارات می‌رفتم اهل آنجا از من مسئله می‌پرسیدند و کتابی که جامع باشد در اختیار نداشتیم و از طرفی تهی دست بودم بر آن شدم کتابی بنویسم تا در وقت حاجت به آن مراجعه کنم. منظورم رساله عملیه ای که دست مردم باشد نبود. نقل است که وی مقداری از این اثر ارزشمند را بر سر جنازه فرزندش نوشت و ثوابش را به او هدیه کرد تا به این اندازه هم تالیف جواهر به تعویق نیفتد. این فقیه بزرگوار آنچه از ذوق سرشار و قلم روان داشت در برابر عشق و مودت به اهل بیت (ع) ناچیز می‌دید. آزری شاعر عرب زبان قصیده ای در مدح اهل بیت (ع) به نام قصیده هائیه دارد که صاحب جواهر می‌فرمود: آرزو دارم قصیده هائیه آزری در نامه عمل من نوشته شود و کتاب جواهر در نامه عمل او. وی ظاهر بس آراسته داشت. بسیار قانع، فروتن و شکیب بود. به شاگردانش احترام خاصی می‌گذاشت و طلبه‌های کوشا و با استعداد را گرامی می‌داشت. ساختن گلدسته برای مسجد کوفه، بنای ساختمان حرم مسلم بن عقیل (س) و حرم هانی بن عروه (س) از کارهای عمرانی اوست.